इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्तलिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५[illegible] १८३ (१८३)

ग्रंथ नाम [illegible] चें बाड.

विषय मराठी काव्य.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1) ॥श्री॥

॥ ॥ ॥ ॥ ॥

को ओ प्राद म थाद ॥
कामि निपाद मि याद ॥ ... ॥ द्वि फो दा पुनः ॥
द ॥ द्वि रफो दा द्वि ... ॥ ...
पुना ॥१॥ ... ॥ ... ॥
... घ ना नि चा ॥ पर स्पंरचा
॥ अध्वेरा णी सम सि ॥ ...
॥ लग्ना नी ॥ तर पि कू ... ॥१॥ ... ॥

॥ ... ॥ ... ॥ ... र

॥ पद्या धुम ... न नियननीय परं नर्ल ग बु द ...
(पशुपरि...) ये ॥ ओं लर चाल्ला हेस्योल्त
सप
॥ सुयशा स्मणयश्चांड्ढ : ... शि : आगमाच्यरेत ॥
॥ च्यवहा रिश्यां लरस्चैव : त्रिणि बाह्य प्रवरा ...

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

(2)

॥ श्रीर्जयति ॥

॥ सानंदं नंदिहस्ताहतमुरजरवाहूतकौमारब ॥
॥ र्हित्रासान्नासाग्ररं[illegible]तिफणिपतौ भोगसं ॥
॥ कोचभाजि गंडे[illegible]लामुखरितककुभ ॥
॥ स्तांडवे शूलपाणे[illegible]श्वरं वो वदनविधुत ॥
॥ यः पांतु शीत्कारवत्[illegible]र्षति दैवे नितरामप ॥
॥ तितयानैव शाम्यते[illegible]रक्षिता सितरले ॥
॥ न हि न हि सखि पिच्छिलः पंथाः ॥१॥ सीत्कारं ज ॥
॥ नयति व्रणयत्यधरं करोति रोमांचमूर्मिलितः ॥
॥ किं नागरिको न हि न हि सखि हैमनः पवनः ॥२॥
॥ दोषाकरोपि कुटिलोपि कलंकितोपि मित्रावसा ॥
॥ नसमये विहितोदयोपि चंद्रस्तथापि हरवल्लभता ॥
॥ मुपैति नैवाश्रितेषु गुणदोषविचारणा स्यात् ॥३॥
॥ नरधूर्त्ततरुणेंदु निधानयोग्ये स्थाने दि[illegible]तप ॥

[illegible]

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

॥ ...कर दर्शनं ॥ जिह्वाग्राप्य ॥ हा जिह्वे रससारज्ञे ...

॥ राम मधुरश्रीये ॥ नारायणाख्यपीयूषं पिब जिह्वे निरं

॥ तरं ॥ १ ॥ समुद्रवसने देवी पर्वतस्तनमंडले ॥ विष्णुपत्नि नमस्तु

॥ भ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे ॥ इति भूमिप्रार्थ्य ॥ हस्तौ पादौ प्रक्षाल्याच

॥ म्य ॥ अयं तु मलिनः कायो नवच्छिद्रसमन्वितः ॥ स्रवत्येव दिवा

॥ रात्रौ प्रातःस्नानं विशोधनं ॥ ज्ञानह्रदि ध्यानजले रागद्वेषमलापहे ॥

॥ सत्याति मानसे तीर्थे स्नानं मानसिकं स्मृतं ॥ पुष्कराद्यानि तीर्थानि गंगा

॥ द्याः सरितस्तथा ॥ आगच्छंतु पवित्राणि स्नानकाले सदा मम ॥ म

॥ नो मीनयन्निंस विरहानंदवारिजौ सुस्नालस्तेन पुतासासम्य स्नानेन

॥ वारिणा ॥ इति स्नानं ॥ विभूतिरेणुमात्रं तु त्रिकालमनुलेपनात् ॥ राम

॥ रोम भवेल्लिंगं न देहं लिंगमुच्यते ॥ इति विभूतिधारणं ॥ परिपूर्णचिदा

॥ काशे निर्विकल्पे निरंजने ॥ [illegible] यं देहभूतलशुद्धिः प्रजायते ॥

॥ इति भूतशुद्धिः ॥ अथ अज[illegible] अहोरात्र[illegible] अजपाजपमहं

॥ तत्तद्देवताभ्यः यथासंख्यं [illegible] शतं तु गणेशाय षट्सहस्रं

॥ पिनो प्रजापते ॥ षट्सहस्र[illegible] सहस्रं [illegible]नाकिने ॥ जीवात्मने

॥ सहस्रं तु सहस्रं गुरवे पर्यंत [illegible] स्वरूपाय [illegible] सहस्रं विनिवेदये

॥ त् ॥ पुनः अथ [illegible] सुरसवस्थात् सुस्नानात् अज्ञा

॥ नात् अद्यास्तु सूर्योदयादारभ्य [illegible]ः सूर्योदयपर्यंतं उच्छ्वासनिश्वासा

॥ दिरूपव्यवहाररूपेण षट्शताधिकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकं अज

पाजपमहं करिष्ये तथा च हंसगायत्रीजपमहं करिष्ये ॥

रवा[illegible]

(3)

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

श्रीगणेशायनम:

(५)

॥ श्रीरामांजयरामा जय जयरामा विमोचन ॥
॥ रामा ॥ सजनमनाभिरामा दशमीराम ॥
॥ रामरा धामा ॥ ॥ ... ने ... नी ॥
॥ धि ... मीरा सेनु ॥ प्रस्तर ॥
॥ तरसे ... नादन केल ॥ २५

॥अ ... आख्यानप्रारंभ ॥

॥ श्रीमत्सां [illegible] पदज्वीमन

॥ हंसहंसायविद्महे परमहंसाय धीमही ॥ तन्नो हंस: प्रचोदयात ॥
॥ हकारेणबहिर्याति सकारेण विसेसुन: ॥ हंसहंसेतियो मंत्रजीवोज
॥प तिसर्वदा ॥ अजपानाम गायत्री योगीनां सिद्धिदायिनि ॥ पूस्या:
॥ संकल्पमात्रेण नरोजपफलं लभेत ॥ इतिजजपा ॥ प्रात:स्मरण
॥ प्रात:स्मरामिदेवस्यसवितुर्भर्गमामन: ॥ वरेण्यं तद्धियो
॥ योनु श्चिदानंद प्रचोदयात ॥ अन्वयव्यतिरेका ...

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

…नी निरुपम मूर्तीजयाचीरवेळे…

॥ बोले बोबड बोलें मात्र पित्याचें करी प्रसन्न मन ॥ साधु सज्जन

॥ न याचक पाहुनि त्यातें करी सदानमन ॥ १२ ॥ जननीजनक

॥ ह्मातें सादर पाळी स्वपाध रिपरती ॥ त्याले पुण्य पथाने

॥ अल्पवई तो करीन पापरती ॥ १३ ॥ वेत्रोद्धरण करावें ऐसा

॥ योगार्थ त्या कुमाराचा ॥ तोही वदान्य तैसा नित्री दीनपु

॥ अमीत्र माराचा ॥ १४ ॥ अवघि समनिव्वातीं धर्माचरणे

॥ यश्वाशी वाटविती ॥ अन्नेपर मात्र ही क्षुधित जनातेंय

॥ थेष्ट वाढविती ॥ १५ ॥ पचि… ग्रहकर निभोजन त्या

॥ याघरात्रि फिरवीव ॥ …चडती तेबाधि त्यातें पदा

॥ र्थी पुरवावे ॥ १६ ॥ ए… एकुनी कानी नगीम

॥ हुी त्राने ॥ बाळ… ॥ धिंसा सु भिक्षु वेशा

॥ नि ॥ १७ ॥ जाला बुद्धी… जोगी क्षुधार्थ मदनारी ॥

॥ ज्याची निरुपम मूर्ती… सदा मदनारी ॥ १८ ॥ रा

॥ हुनिदार वगे तो हा कामारी घ… ते राज्याला ॥ आत्माच्या

॥ कुळजाला भोजन द्यावें… तील राज्याला ॥ १९ ॥ मार्गश्रिम लें

॥ रायायत्राहें तुझमी ऐकीलें कानी ॥ ईछा भोजन देंवी ऐसे क-

॥ थीले समस्त लोकानी ॥ २० ॥ समई सज्जन आधी जन अ

(5)

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6)

।।धीसहक्षुधांहरी सकळा ।।सकळा मंत्ल करउ [illegible]
।।तायशाकरीन स्नास कळा ।।२१।।ऐसीं शीववचनें तिंऐकुनी
।।राजाउभाल साधावें ।।चितीं का मज याच्या तों राउनीया
।।शी मोक्ष साधावे ।।२२।।वंदुनि पदयुग साचें हस्तिं धरु
।।नीय घरांत चालवीला ।।चित्र रपाल्स समर्पुनी मागिंत्रि
।।म तो हिंदुर घालवीला ।।२३।।करयुग जोडुनी बिनवी स्वा
।।मी आतां मला कशीकाय ।।वाछा तुमचे हृदई सांगा हाआपि
।।लाअसे काय ।।२४।।जेजें गोड रुचें तें वाढा या मी पुढें उभा दा
।।स ।।सत्वर मज आज्ञा पीं म्हणउनी वंदी पदार वींदास ।।
।।२५।।मग तो भीक्षु वदे की भोजन दे मज स्वपुत्र मासांचें ।।
।।यावीण अन्न न भक्षीं अन्न कधीं न्टपा वदे साचें ।।२६।।
।।षड्रस बहुवीध मालें रूचती पचती कदान ते राया ।।न
।।र पल भक्षुनीण करुनी घालचीं त्मां मीं समान्ती ते रा
।।या ।।२७।।न लगे वन्यपशूचें मेषाचें ही अजादि सत्वाचें ।।
(6A)
।।दें ईनिज पुत्राचें रक्षण करीं बा स्वकीर्ति सत्वाचें ।।२८।।
।।श्रुती कटुया चक वचनें ऐकुनि राजा मनांत गहींवरला ।।
।।बोले यशाक तुं ही पाडील वाटे निर्वात महीवरला ।।२९।।
।।शिव शिव [illegible] आले कुमार देहाचा ।।
।।नेणो कल्प समीर [illegible] पवेरागे हाच्या ।।३०।।
।।मग स्नाभूमी वतीने [illegible] करु नि शांत वनग ।।ध्या
।।न म सुल वळतें ऐसें [illegible]
।।ळ वाळ अस कीसं दे [illegible] न हा [illegible] न य ।।यास्तव न
।।मि तो तुज मी जाण सी की [illegible] सुधर्म सत्य नय ।।३१।।कटुव
।।टज्ञ न तुस्से हें गोड न लागे असें वदे जोगी ।।राया नीज प
।।शा रक्षीं अपकीर्ती हि नव्हे तुझ्या जोगी ।।३२।।सावरी न्ट
।।परा मातें [illegible]जोडुनि पाणी च वदे उता वेळ ।।देवा कोमळ मासें
।।मां सआ सेघा करूं न का वेळ ।।३४।।चील या दे मज भीक्षा
।।तारक बाला कुळ दुई भूरा ।।वैरा छेद म लात म पातक
(6B)
।।कुळ सुप्रकाश करपूरा ।।३५।।अबला घात करो नी मां
।।स न मागो असें करुं ग मन ।।अथवा नीज तनमाचें दे मज
।।न करिं कधीं स रागमना ।।३६।।ऐसें मानस यतिचें बाहु
।।नि बोले कुमार जननि त्याला ।।राया जोय तितुष्टि करि
।।तो न मिजे अपाहुजनि त्याला ।।३७।।यास्तव मोह त्यजी
।।बायालें माझ्याचि देह यो जावा ।।जावा संशय तुझा कीर्ती
।।ध्वनि या जगांत वाजावा ।।३८।।केवळ निश्चय त्याच्या
सुत घाता थीं विलोकुनि त्या ही ।।म्हणती शिव शिव दे
वीं कर्म लीही लिकशीं विधा स्याही ।।३९।।पाहुनी शास्त्र
पथा तें दोघे तेथें वीचार हा करि तो ।।द्यावा आत्मज य
तें यश रक्षावें अशीच लोक रिती ।।४०।।आणुनी बाळ
(6C)

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

...गल्याणकाढोन त्यानं आपलेच रासे
(७)
॥विलीआसे॥घरचि हामशाई॥पुर्वेस रस्ता
॥सेव दक्षणेस हिरस्ताआसे पश्चमेस गोमाजी
॥पंत कुळकर्णीयांचि हावेलि व उत्तरेस सिवरा
॥मपंत कुळकर्णियांचे घर आसे॥येणे प्रमाणे
॥हा मशाईस दोन्ही कुणिचि दोन्ही रस्ते॥जागेचि
॥लांबि व रं दि गज आो सुमारि
॥४१ दक्षण उत्तर गज ४१ पूर्व पश्चम गज

॥ वौंशावळिचि नांवे ॥

॥ मुळ आपाजि बावा॥यांचे पुत्र वाळदेव नाम १
॥याचे पूत्र ३ जेष्ट आपाजि [illegible] देव १ मधिल त्र्यंब
॥क वाळदेव २ कनिष्ट विटल वाळदेव ३ ॥ [illegible]
५ आपाजि वाळदेव यांचे पुत्र [illegible]
(७ A) नोंद
१ बाळाजिपंत॥यांस स्त्री सोनाजी ना गोळे [illegible] यांचि कन्या [illegible] बाई
२ लक्ष्मणपंत॥यासि स्त्री [illegible] पाध्ये यांचि कन्या [illegible]
३ पुरुषोत्तम दादा [illegible]
चिकर यांचि [illegible]॥यास संतति [illegible]
कन्या
४ आनंदराव बाजी [illegible]॥सि [illegible] वणकर चद्रात्रे
पंतांचि कन्या [illegible]
५ दाजीपंत॥यासि स्त्री लक्ष्मि नाम [illegible] काजीपं
त वैद्य मल्लेश्वराचे नांदुरकर यांचि कन्या॥
यांस संतति पुत्र २ कन्या २
१ जेष्ट लक्ष्मण यांचे [illegible] १ [illegible]
(७ B) १ प्रथम [illegible] [illegible] पुत्र [illegible]
[illegible] १ गोपिका
१ [illegible]
[illegible] कन्या
२ कनिष्ट गणपति यांच [illegible]
गोविंदपंत पाटेमकुंद पंत पा[illegible]
यांचे पुत्र यांचे कन्या
[illegible]
४ [illegible] पुत्र [illegible] कन्या २
१ [illegible] २ [illegible] ३ [illegible]
(७ C) ४ [illegible]
१ [illegible]

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai.

(8) [illegible]
१ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] गोत्र॥गोतम॥आंगीरस॥आवत
॥थ्य॥त्रीप्रवरा

[illegible] जन्मकाळ
१ लक्ष्मण याचा जन्म शके १७३६ कार्तिक शुध्य ७
सप्तमि शनवार मघा नक्षत्र घ: ४५।२० ३ रासिं सिंव्ह
(8A) जन्मलग्न १ अत्र दिने उदयाल गत घटि २२।१५

२ गणपतिचा जन्मकाळ॥ शके १७३९ ईश्वर नाम संव
त्सरे फाल्गुन शुध्य १४ मंदवासरे घ. ३६।३३ सह पु
र्व फाल्गुनि नक्षत्र घ. ३२।४५ सह उतरा॥ शुक्ययोग
घ. ६१।४४ सह ब्रह्मयोग॥ अत्र दिने रात्रौ गत घटि
१८।१५
ध. नुर्लग्ने धनो [illegible] फाल्गुन्यां॥ चरण
देव जन्म ना [illegible]

भा [illegible]

(8B)

गोविंचा जन्मकाळ
शके १७४८ सवसे पौष शु॥ १४ शुक्रे घ
टि ६।५८। आरद्रा घ. १६।५२ अत्र दिने उदयात
चरण ४
गतघटि ३।३१ रासि मीथुन मनुष्य गण

दुर्गिचा जन्मकाळ
शके १७४५ जयनाम स. फाल्गुन वद्य १३ सोमवार
घ ६०।१४ पुर्वभाद्रपदा ८।९ सह उतराभाद्रपदा
ब्रह्म योग २७।१२ अत्र दिने गत घटि २०।
(8C) [illegible]
[illegible] घटि २५।१० [illegible]
नक्षत्र घ: २४।५० शुक्लयोग घ: ८।२७ [illegible]
दिवसी जन्मकाळ दिवस घ: १७।१५

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

लक्ष्मणदाजीयाचे मुलाचा जन्मकाळ [illegible]
शके १७६१ विकारीनाम संवत्सरे माहे श्रावण [illegible]
शुध १३ रोज गुरुवार मित्री घ० २४ [illegible]
नक्षत्र श्रवण चरण १ जन्मनाम खिमदेव।। [illegible]
गणेशदाजी नीमोणकर यास पुत्र जाला तो दिवस
शके १७६४ आषाढ वद्य १२ रोज

(१)

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(१०) ॥पद आसाव[illegible]

॥यईरे यईरे गोविंदा रामा यई रे यई रे ॥ध्रु०॥ विकच॥
॥वारिज्यात मंद मधु हासा रे॥ सजल जलद श्यम॥
॥दिव्य निल भासा रे॥ गोप गोधनादि गोपिका वि॥
॥लासा रे॥ उडुपति मुखि जन निवद तिद उदूदू॥
॥मति झडकरि य गोविंदा रामा॥१॥ विविध गुण॥
॥णाभिराम गोपबाला रे॥ निमिउ कोमल नाल॥
॥का विराम बाला रे॥ त्रिभुवन पति भुजासि जप॥
॥ति विधिसु रपति आनुदिनि गोविंदा रामा॥२॥
॥निजानंद पणे तुचि पूर्ण रेवा रे॥ व्रजानंदद॥
॥ई शेषशाई देवा रे॥ करि शाये आनंद तनय॥
॥सेवा रे॥ नमनि चरण लक्षण निशारण सुखवि॥
॥तरण करि मज गोविंदा रामा॥३॥ ५ ५ ५

श्लोक॥ यद्यप्दासा चबर्बूर मा देहि फलमथिने॥
॥माकंदमपि कीमंद निपार यसि कं द्यके॥१॥

(११) ॥श्री[illegible]पा॥

॥श्री गणेशाय नमः॥ [illegible] समाप्तुक॥ साधुवं॥
॥दावने रत:॥ सत्य[illegible]म[illegible]म[illegible]पा पावसोद॥
॥शोहारि॥७॥ आनंत हास्ते कमळा वराने देला कि॥
॥ति घेसि ल दोकराने॥ नाईल जेव्हा तिलक्ष्मा कराने॥
॥धरु कि तिधाव सिदोकराने॥१॥ चंद्रनिया जल धिज्या॥
॥पति च्यापदाते॥ वर्षिन त्या हारिचिया लंद्र संपदाते॥
॥बोले मुनिक पिल भागवतिं खवाचे॥ मातेस्वतेच॥
॥गूण गाईन केशवाचे॥ ध्यावे बरे हारिचिया पद॥
॥पंकजाते॥ वज्रांकुश ध्वज सरोरुहअंक जोते॥ आ॥
॥रक्त वर्तुळ नखे हृदई प्रभाले॥ नाशिजे सोसूर्य॥
॥आनादि सूर्य जसा प्रभाते॥२॥ अद्यापि तांचर॥
॥णते शिवसा जळाला॥ घेता शिगरल दाहानिवे॥
॥जळाला॥ माथा धरूनि शिवतेंशिवा निरजाला॥
॥ध्यावे जासे स्मरत त्यो पद निरजाला॥४॥ मां॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(12)

॥डिवरिचरणसुंदरपादपद्मा॥पासुनिजानुवरि।
॥टेउनिलपद्मा।प्रितिकरूनिचुरितेजननिजनाचि।
॥मालाविधिचिहिपद्मभवभंजनाचि।॥९॥जामाडि।
॥याखगभ्रूजावरिवर्लमोना॥ज्यासापक्ष्याजालसिक्का।
॥कुसुमासमाना॥पतांबरावरिकटिजातिरम्यकाचि॥
॥पेत्किंजित्लामणिमयालघूघंटिकाचि॥४॥नाभिह
॥रिकमळप्रभविरंचिजातां त्रैलोक्यउद्भवजयाजं
॥गदंबजाले॥विस्तिर्णउरनवयौवनभावदावि॥पा
॥चिस्तनिउगवत्याजास्तिभावदावि॥५॥श्रीयुक्तदळ
॥मळलजाभवमोचनाचे॥जेदेमनासिसुखवाढवि॥
॥लोचनाचे॥ध्यावेचराचरनमस्कृतकंधराते॥जो।
(१२८) ॥कौस्तुभामिरविलोआतिसुंदराते॥६॥जेमदरेमथि।
॥तिबाहुसुधांषूघिते॥ध्यावेतयासकलविरसाव।
॥घिते॥धाराराहाशतसुदर्शनचक्रहाति॥पद्मासैतहि।
॥सकरिशंखआसापाहाति॥७॥कोमादकिंप्रिय।
॥गदास्मरजांतरंगे॥जेमास्वलिआसुरमर्दनिर।
॥करंगे॥गुंजार[illegible]तिभृंगमाक्र[illegible]
॥मणिजिवधिलो[illegible]॥जालास्वच्छसक
॥रूपेचकरूनिरूप[illegible]सुखाब्जस्करवकोणज॥
॥गिनिरूपि॥गह[illegible]कुंडलमोक्तीकाचि॥
॥जोलेप्रभासरळलाआतिनासिकाचि॥९॥श्री
(१२८) ॥जातरुब्धकुटिलालकभृंगमाळा॥श्रीमिनयुग्म।
॥करिजांवदनानूजाला॥सुभ्रूमुखाब्जनयनाब्ज।
॥युगेकसैनि॥ध्यावेजळस्थळसरोरुहभाहरूनि।
॥ध्यावेविशेषजवलोकनलोचनाचे॥तापत्रया। ॥१०॥
॥विबिंजेभवमोचनाचे॥सस्नेहजांतआतिसुंदर।
॥हास्यमंद॥प्रेमप्रसादशुभजालदिसेआनंदे॥११॥
॥शोषिविशेषभवशोकसमुद्रवारि॥हासेआस।
॥परमसुंदरदानवारि॥पिडाकरिमुनिमनांतनिघे।
॥निकाम॥प्रेमउल्लेफळविलासहिपूर्णकाम॥१२॥
(१२९) ॥ध्यानासजाश्रयआसेई॥हलिहासदेवे॥केले
॥जसेईतरनाटविसदेवें॥आरक्तदंतआधरांस्त।
॥नजजात॥ध्यावाआसास्मरतविछुहृदांबुजा।
॥न॥१३॥रूपिआशाहरिचियाजडलाचिभाव।

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(13) कआए॥

॥अमेमोहाउदितसाविभाव॥तोनारवेहारिहि

॥मानसंहेरुपि॥जाउनियामनबूडेनिजचित्स्वरु

॥पि॥२२॥हेध्यानपद्धतिचतूंदेशारलभाव॥

॥पाईसमर्पीलितयापुरूषोत्तमाला॥पद्य॥३॥

॥पद्धचिनिघेमृखिवामनाच्या॥व्यतिचिदा॥

॥ककरिआवघ्यामनाच्या॥१९॥

॥नाडिच्यक्र॥

॥पुर्वाभाद्रपदा मुलंज्येष्ठाहस्त पुनर्वसु॥आश्विन्या

॥र्द्रशतभिषउत्तरा पांञ्च नाडिका॥१॥पुर्वाफाल्गुनि

॥चित्राधनिष्ठाभरणिमृगःपुर्वाषाढानुराधाचपुष्योभ

॥मध्यनाडिका॥२॥कृत्तिकारोहिणिस्वातिमघाश्लेषा

॥चरेवती:श्रवण[illegible]षाढाविशाखाआंत्यनाडि

(13A)

॥का॥१॥यकनाडि[illegible]नाडिचकन्यका:भां

॥यनाडिवधेहोच:[illegible]संशय:॥१॥

॥आदिनाडि॥	॥मध्यनाडि॥	॥आंत्यनाडि॥
१ पुर्वाभाद्रपदा	१ पुर्वाफाल्गुनि	१ कृत्तिका
१ मुलं	१ चित्रा	१ रोहिणि
१ ज्येष्ठा	१ धनेष्ठा	१ स्वाति
१ हस्त	१ भरणि	१ मघा
१ पुनर्वसु:	१ मृग	१ आश्लेषा
१ आश्विनि	१ पुर्वाषाढा	१ रेवति
१ आर्द्रा	१ आनुराधा	१ श्रवण
१ शततारका	१ पुष्य	१ उत्तराषाढा
१ उत्तराफाल्गुनि	१ उत्तराभाद्रपदा	१ विशाखा

(13B)

॥श्री॥ ६

(15)

॥श्री गणेशायनमः मनकाहि स्थिरनाहि। ध्रु०॥
॥क्षणभरध्यावेद्रव्यामागे क्षणभरपुत्रकलत्रासं
॥गे॥ क्षणभररागेक्षणभरलोभेचंचलपाहि॥
॥१॥ क्षणभरपूराणश्रवणिपरगि: गिलछंद॥
॥ प्रबोधग॥ वियोगयागयकक्षणि॥ न सुचे॥
॥काहि॥२॥

॥वामनरुतभिष्मप्रतिज्ञा॥

(14A)

॥लक्ष्मीन्रसिंह्वचरणद्वयसार साचा॥ जोरे॥
॥णुमान्यवदतिबहुसारसाचा॥ प्राछतमग॥
॥सिंकगजानमिलो॥ जाणेतयाहुनिकरा॥
॥पिनआनमितो॥१॥ श्रोत्रयुग्मपरिसूलक॥
॥राया॥ सावधान [illegible] यराया॥ जोरमेस॥
॥शिरतिधन्य [illegible] षधरमेपतया॥
॥भवहोला॥२॥ [illegible] कलियदुकुळवरे॥
॥युध्यानकरि॥ घ [illegible] तफळनसभरिप॥
॥मिनिजकरि॥ [illegible] मिथ्याजरिनरिव॥

(14B)

॥मिभागवतरे॥ प्रतिज्ञेलेभिष्मपनिआवा॥
॥तिल्लेदृटलरे॥३॥ न्रपाउना यिकयुद्धदेवहू
॥वताचे॥ गमेसवसाकृत्मतूझ्यावतलाचे॥
॥रथिरेखिलिल्लफ्लाकोतयदोघे॥ ह्मणेभिष्म॥
॥माझ्याशरायापदोघे॥४॥ भिष्माकडेरवभयानकदुं
॥दुभिचा॥ होतावदेतनयआनकदुंदुभिचा॥ दुश्रीन्हआ
॥जिगमतेभजसवसाचि॥ आतिरीयारिवहेआपसवसा
॥चि॥५॥ गवोकिफाल्गुनवदेजगदेवराया॥ आहिआसाकवण

(14C)

॥तोसंगडाकराया॥ म्याकाळखजवधिल्लेआतृ॥ नप्रतापि॥ पेलोम
॥हिआसुरगोसूर विश्रला पि॥६॥ पितामहपरेतदाप्रबळतू
॥पभधूनंदना॥ रमेशार्थिसारथिचदूरवागविश्यदना॥ स्प
॥ययवयस्कभिसरस्वविरतूरेनवा॥ भिडेरणधुरंधराजय
॥घडोआधवानवा॥७॥ पारिक्षितामगशरासनपोउयाने॥ के
॥लेबहुहुतवशापिरखाउयाने॥ तोभिष्मदेवरवचलशारती
॥उयाने॥ ज्याचेश्रीयसिंकच्यपमभवाउयाउे॥८॥ गांगेयता

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(15)

।।पचठला कसारे। ज्यामानिति हाचि छलता वसारे। गजों
।।निया स्त्रिव्ह रवेभयाते। पाहेसर्पि मारिल्जा जियाते।९।।
।।हा काय छेल्यकरणे लघुस्लें कुराने। वोढुनिया मग धनुध
।।रिल्ले कराने। लोच्या पिल्सेकक सैन्य माहारा राने।। भिभेज
।।सेपतिन होयहूला शनाने।।१०।। तो सोभ्रयता बहूसायका
।।चा।। जात्या चि पार्थ विवसायकाच्या। काचावला विरपुढे
।।धसेना। जा त्रिब्ह पासर्वभया धसेना।।११।। पुष्पवर्णनि ट
।।लापळसाचा। पार्थसा चधनसे पळसाचा। दे खिजय
।।निदान तयाचे।। तो दिसे वदन म्लान तयाचे।।१२।। प्र
।।तोर मग टेविला उलरला रथा ध: खळि। म्हणे अवळ
।।भिष्म हा जयपडेल या खळि।। करिकमळ नैम सो प्रभु
।।लचक्र ते खिकारि। प्रमोदयदुनंदना बहूसायका खिका
।।रि।।१३।। जसायता देखे रथा निघूट तो शाम लेइहरि। न्यपा
।।गांगेयाच्या हृदई भरलि प्रेम ल्हहरि। शराते च्या पालेस
।।जुनवदला गंभ्दर रवे। जगनाथे केल्ले मज सकळ
।।लोकांत बरवे।।१४।। येर थाव रिहरे यदूराया। खव
।।ड्न देईन विकोशोकराया।। तो डिमरवकपडो च्युरणिया।
।।धन्य होईन सदा चरणिया।।१५।। जनार्दना आचुत माध
।।वारे।। भिमा [illegible] रे। हे आमूचे हे दिक
।।सोगवेना। [illegible] लना ना।।१६।। भीमाध
।।वावांचुन आनंदवा [illegible] दे मितरि आण देवा।।
।।तू छिच कि वाहसें [illegible] पेथ्या सजो है वे खरिरे।।
।।१७।। मारावे मज ला आ सेच आसले चितितू स्या केरा
।।चा।। तै मार्ते कोणरं क्षित्न पाहा विष्णु शना केराचा।
।।हा मूख्याचे जनार्दना म डेग मे भ्रक्रम तिज्ञा खरि।
।।कि जे सर्व जिगा वहोईम्र बा है आपलिये खरि।।१८।।
।।है भिष्मवाक्य परिसोन जगनियासे। केले विलोक
।।नरवन दोप्रद पिलवासे। वेगि फिरोन चठला मग
।।सारथाते।। पाथीचिया पूरविणार मनोरथाले।।
।।१९।। पिता शोतनु माय ज्या। चिन दिजे।। स्वयउद्ध
।।देशास सन्मान दिजे।। आसे गर्व सोडि द्वारावा
।।मनाचा।। नराचा आसा गाचत्याचा मनाचा।
।।२०।। ईति भी भ्रमपर्वणि वामनछलतस्त्व संपुर्ण

६६ ६६ ६६ ६६ ६६ ६६ ६६ ६६ ६

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(16)

॥अनियनीतुज चिपाहवो॥श्रीहरि मक्ता हे चीदयावे॥
॥आकुलिनाम कीयावीवीधापरी॥हेमचीहै म
॥आसे समजावेरे॥१॥चीमवी चीअहीसेपरीषी
॥ती॥सुत्रचीवरत्र असेन मजायेरे॥२॥वोळ
॥मीतवीणवचि॥गोगसमृद आवेद मजावेरे॥३॥
॥ज्ञानीयभिा॥४॥ ८४ ८५ ८४

॥मन आवेराया॥रायारे॥साधनहे॥हरीगुण
॥श्रवणंकरारे॥ध्रु॥नीष्कंठकहापंथ म्हणोनीव
॥सवाणी॥वर्णीजन्ममरणहाराया॥रायारे॥१॥
॥धर्मधरोनीतकर्मपाहासी॥उपदेसी॥श्रवीप
॥रमाधवराया॥रायारे॥२॥सज्जनरंजनभक्ती
॥घडेजरी॥मुक्तीतरी॥घरराघेसासीवराया॥
॥रायारे॥३॥४॥ ८४ ८४ ८४ ८४

(16A)

॥जासीतुझेपदरीच्येदावीपायेरे॥ध्रु॥शरणांगत
॥हरीसागुणजासी॥भक्तवत्सल ब्रिदतायरे॥१॥मु
॥उमथहरीवाढलरवेती॥तकमचीजीवनजायरे॥
॥नीयानेहाआंदरसासी॥आसतानीधुरकायरे
॥३॥अही॥ [illegible] ॥पदवस
॥तोराधव [illegible] साधीहरेमराठला
॥दनीरस [illegible]
॥पाहालातहु [illegible] उके॥सोहंभावेरेआ
॥चीता॥२॥सर्वा [illegible] गणवयानाहीन्यून्य
॥पुणी॥सर्वीधगीरेसे चला॥३॥सर्वहीसर्वातीत॥

(16B)

॥धराधरातीत॥पूरूषचा महोभक्ता॥माधुम
॥गेलाहरीरूसुनीअपले घरीआलालोयेईलक सा॥घ
॥रूपमहालेभुलनीसालो॥छळुनीकेलाचीसाचीसाव
॥१॥कुवजोलुजलानुमजेकाही॥वसलामाझाधमा
॥घसा॥लो॥२॥आहीनारायणतुजमलिसांगो॥
॥ज्याचाभावजसातसा॥लो॥३॥धु॥४॥ ८४

॥आयश्रीरामजीच्या॥

॥रावणनाशदसनाजासपतिगर्वधरनीअहंकारि॥सासि
॥बिभीषणवंधुभावेगोरवचनेम्हाहअळकारि॥१॥साचेस

(16C)

॥दनीनाहेसर्वहीदेवासहीतकमळाले॥सालाकनीवंधुभ्रा
॥थीजाउनीसुहकमळाले॥२॥रक्षीप्राणासकुळारक्षीलें

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(१२)

॥कास्ये राज्य रायाहे। करणेर घुपतिसख्य देहिला श्रीर

॥घुरायाचीहे॥३॥ तेणे तुष्टी पुष्टि पावसि अश्वर्इधनासि

॥सन्माना। हितकर गोष्टी माझ्या बापा ऐकि सगुनि

॥अभिमाना॥४॥ जेणे कल्याण तुझे सा धिसि धर्मार्थ का

॥मनोक्षासि। करणे हरित अता ५॥ कन्यारत्न वंधमोक्षा

॥सि॥६॥ धाविसिला जननि श्रीरा माचि मनोभिरामवधु

॥व्यर्थ निकारे बापा नाश्रेस कुव्हे सम ग्न अजि वधु॥७॥

॥आभिलासु निर्ईल राच्या जन्मचपणे हे मना ते आहा ळ॥

॥डागन लविस्य कुळ्ळलका पतिसम पुलस्ती वंशाला॥८॥

॥शरणांगत नामासि होता होईल नव्हे उ तुज भाग्य। आणि सा

॥साम्य छपने मंदोदरि सखेउ सौभाग्ये॥९॥ रघुविर कोपा

॥ग्निने करिता सच येवण दाहा। होईल घनरामाचा नत्वदु

(१२A)

॥ऋनिपद सिर दाहा॥१०॥ खरदुषणा त्रिसिराहे यचिले चव

॥द्दासहस्र एक दारे। परी सा श्रीरामा च्या भा सा टिलतो व

॥णयेकहि नसरे॥११॥ [illegible] कपिने केतिसम ग्रसद

॥नाचि॥ होईल केसे [illegible] राक पिंद्र पद्याचि॥

॥यास्तवनाश्रसव [illegible] विरासि ये देहि॥ कुळके

॥त्याण करायतु जरत [illegible] लि जासो देहि॥१२॥ यापरि

॥विभिषणाचि [illegible] कुनि [illegible] णी॥ बोले अनुज्यालागि

॥नको कर दुरुक्ति वाणी॥१३॥ ज्या तेकुले पथ केले येन नि अह

॥पालाले। साभपले रानुले केसे करिता सीपभ पाला ते मो

॥मास्प्रेसन्निध याती नवदा विक ट्टापि सिलेचि॥ ज्याला अ

॥बुद्धा मा सिवद्दासि पुन्हा गोष्ट कसि तोचि॥१४॥ यावरि जरि

(१२B)

॥तु आला येथे करिसिल निर्बंध॥ ऐकुनि बंधु साते मारि

॥ण अन्यथा करिन तुज बंध॥१५॥ ऐकुनि ऐसे मानि कोपे

॥मारिल मलाच हा अभिप्राया॥ शरणांगत रामासि

॥जैसा यरि आभिप्राया॥१६॥ सागुण लंका पतिलाचे

॥ननि प्रधान ते च्यारि। कर निउ आणाते ज्से जाता जाता

॥गगणासंच्यारि॥१७॥ धावनि आला वेगि शरणांगत

॥सारघोत्तमापासि॥ विसरे पाहोनि रामा निज बंधुच्या

॥दुरोक्ति पापासि॥१८॥ जोडोनि कर युग बोले तेव्हा दुरु

(१२C)

॥क्ति रामा ते॥ शरणांगत अहे वारा वेदिन वत्सला मा

॥ते॥२०॥ हे करुणा घनरामा हरि मला आहि॥ अंतरसा

॥क्षि तु चि जाणसि अमित्र मित्रा हि॥२१॥

Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(18) ८ ६

॥बोले अजवि वचनि करुनि लाक्षागनमनाले॥ रिपुचा
॥बंधु ऐसा आण वा भावन मनाले॥ २२॥ तुं हुणवणी
॥नकरिता जाला तरी पुरुष बंधु मारायाला॥ ह्मणन निशरणं
॥गत अलो तुज लारघो तमारायाला॥ २३॥ सर्वज्ञ तु अहे
॥सि जाणसि रामा समग्र घडुलाते॥ तेथे म्या काय रामा
॥सांगावे तु जरसाक्ष भुताले॥ २४॥ छळिलाम इंधुने
॥आलो लक्षुनि गगन मार्ग पंथ॥ जरि मी कपटि अस
॥लो तव पाया चि असे मला रापथ॥ २५॥ सिता कोप
॥हा तव त्रासदा कुनि दुष्ट भावाले॥ तुझ्या पदा याचा सि
॥धावो नि आलो धरो नि भावाले॥ २६॥ सिता माता
॥पिता सुत ता मा भ्राप्रता पिसो मित्र॥ सुग्रिवादि कस
(18A)
॥रे तुम्हे सेवक कपिंद्र हे मित्र॥ २७॥ तुज स्पाठी म्या रामा स
॥जी लि भा स्वा स्वहित लहे लंका॥ न धरा चि सर्वज्ञा का हि मा
॥झि मनाल हे शंका॥ २८॥ ऐकुनि या परिवाणी बोल तिस
॥रे प्रति रघरें॥ कपटि नरी सु आला धावा वा अपले दयाल
॥के सारे॥ २९॥ आला कपटि येथे से वटि चालित हाच्या
॥ला॥ केसे यि खास ... गवनि तव घालता॥ ३०
॥हि तव गे॥ कि राम ... न यावि॥ नहि कार
॥वा कपटि राघुस भा ... ॥ एकुनी कपि च्या वच
(18B)
॥ना पा हे मारुति के रामा॥ हु केलजाणुनि मा चे मारुति
॥बोले मनोज्ञ अभिरामा॥ ३४॥ नहि कदापि मा झाच्या त्रि
॥दारणागतासी विन्मुख॥ सजिलें न हि येण मा गेगणी
॥का अज्ञा मेव मनुर चा॥ ३३॥ हो ईल सिल कव न्हि जेव्हा
विभ
॥चौलैकी हि वमा न्ना॥ तेव्हा रघुपति मा झा निज दासा ते
॥सजिल का अवमाना॥ ३५॥ ये अपि कपटि असत्ता नरि
॥करणार काय रामा चे॥ करिता हनि भय येथे दासन हो
॥ईल या सनेमा चे॥ ३६॥ ऐकुनी वत्सल ते अनाशर
॥णांगत राम राया॥ निष्कपटि दिसता हे नेणे हा स्पव
॥राष्ट्र सि माया॥ ३६॥ या स्तव विभिषणासी अ
(18C)
॥भ्यासुनि अगस ता रावे॥ देन नि अभया ते याच्या
॥मनिच्या भयास वारावे॥ ३७॥ या परि हनुमंता
॥च्या वचना रघुवीरने निरामाने॥ आणुनि विभिषण
॥सि केला साचा व हुत रसन्मान॥ ३८॥

"Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(१९)

॥ठेविअपत्याजवलिहेन॥निपूणिभयदानाचोजे
॥सालक्षमणबंधुतैसासातेधरिसदृनाटो॥७॥
॥हरूष्यासुमंगलवाणिगुफोनिवचणे पुष्प माव्हाहे॥
॥अर्पणकेलेरामा॥प्रियेकरहृदईरघोलमालाहे॥
॥४०॥ इतिअध्यायसमाप्ता॥६३॥६३॥६३॥६३॥

॥अथराधाभृंगप्रारंभ॥

॥श्रीगणेशायेनमः॥हरिचावीयोग॥म्हिसंत
॥प्तनाथा॥नसोसूनीय॥अगवीरचापराधा॥
॥सखियेकवुलीप्रियाप्कारलिचि॥बहुशाह
॥पुलिडोभारलिची॥१॥कृरिलिसकाकुलसि॥
(१९A)
॥रसाक्षी॥ह्मणेभेयकीसवैसेसारसाक्षी॥हरि
॥वीनजालेबहुदिनमाय॥त्रिलोकीसयदुःखमाझे
॥नमाया॥२॥स्पंद्रा[illegible]दोसघरी मोदरपिसालयाभे
॥ज्वीआडीहोमे[illegible]याबीनआ—णीक
॥खेदानवारी॥सरे[illegible]सयेदानवारी॥३॥
॥वियोगाग्नीजालीसख[illegible]य॥नवीक्लेशकेलेसर
॥येक्लेशवाचा॥नलेसंग[illegible]दुःखकामदेहा॥चरे
॥आणीवोसाघनःशामदेहा॥जालनुआलीलांना
॥सयेनाशशिला॥प्रभालावीलोहेसयेनाशशी
॥ला॥नरेवीश्नलोजाभावीगलाची॥फुलाचीत
(१९B)
॥सीमाळभावीगलाची॥बाहिशाजालीतोचंद्र
॥माभाजीहाहा॥आस्तानीमीतीयालनुमाडी
हाहा॥नव्हेचंद्रहाकोणकोण्हीवदेना॥सुधार
रश्मितायेरीतीहावदेना॥६॥नयनीरदृःखामलो
मीनजेवी॥नदीभुकुलिमाझीजोमीनजेवी॥तृशा
लागलीनाथवोश्नामलाची॥शरिरासज्याचीप
निश्नामलाची॥७॥सयेहळूगकेलप्राणकं
ठी॥धरणीवल[illegible]कालनीवर्णिकंठी॥ह्मणे
भवशानेदुस्याप्राणयाहे॥रवरहैंह्मणुनी
(१९C)
लिचीआणवाहो॥८॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥९॥ ६

(२०)

॥इन्नीकोणतेसादराजीवहावी॥चथाअन्यथागोपकां
॥जीवहावी॥वहेला चनीनारसक्लेशयाहे॥आवस्था
॥ह्मणेसांवीकेशवाहे॥९॥आसीराधीकाबोलना
॥दीनवाणी॥भरेकंरजा लीपराधीनवाणी॥धरुनी
॥तीलापोगसिंधूतीकाही॥रडेआणीसांगेलीलानी
॥तीकाही॥१०॥ह्मणेरवोंजीरवोटीतुह्मामानीनीची॥पु
॥ढेलुतहींवृद्धिहेमाननीची॥हरीदुःरवसानागनक्रो
॥धरासी॥नकोदारवनसाजणीक्रोधरासी॥११॥
॥धरीमत्सकूर्मादिरूपेहाहाहा॥तयाहीवरीक्रोधके
॥लाआहाहा॥धरीसांगरीपाणीसीमंदरासि॥हरीलो
॥चकीहानीज्यांनेदसीरो॥१२॥जगन्नाथजोलक्ष्णनाना

(20A)

॥वतारी॥स्वयेंहोतनीयाजनानावतारी॥हरीकामेंकोपा
॥हीक्रोसाजणासी॥नकोकोपयालारकासाजणासी॥१३॥
॥रवगेंद्राअहिंद्रानुरजेथहावा॥तयाहावीसीक्रोधहा
॥वाग्मीहावा॥वनामाजीनीवैरसाव्याघ्रगाई॥कसी
॥छद्मासीचतूवोअगाई॥१४॥लहींरवेदलुदाकीलोसाप
॥राधो॥करीनाहरीलुज[illegible]राधो॥स्वयेंजालसेमी
॥चअजीवनांली॥[illegible]जमजीवनांले॥१५॥
॥ह्मणेदूलिकदाकी[illegible]सयेंआणीले[illegible]
॥गोपावजीला॥वहे[illegible]लीकाननांलें॥वनीदे
॥खिलेंसाम्रगाका[illegible]॥सिरिपायेसागेप्रकां
॥तापलिचें॥नमूनीयदेशोकसंतापलीचें॥ह्मणेचुक

(20B)

॥लीचीक्षमादेवराया॥करुणीपुन्हापायेदेदेवराया॥
॥१७॥जरीचूकजालीतयेंराधीकेला॥नव्हेयोग्यहाजोतु
॥ह्मीआधीकेला॥तुह्मालाह्मणोकायमीलोकपाला॥
॥आसेवोलआह्मास्त्रियांच्याकपाला॥१८॥वीयोगेंजी
॥णेवजीलिंआन्नपाणी॥सुरव्यालेंसदावाहलेरवीन्नपा
॥णी॥करीपूर्णतारापतीअद्रजाला॥घनाहाटीयावी
॥मद्रजाला॥१९॥सुरवीगेलतासवहींयेकपाणी॥दुजाल
॥जीनीनेहरीशोकपाणी॥तहींकायस्वेगोतीच्यामी

॥कराची॥प्रभालेंहरीदीप्तिच्यामींकराची॥२०॥सु
॥धलुल्मपाजुनीदेतछदासी॥कसीआत्मीकेवलीज
॥नीलुछदासी॥नसेपाउजेथेजगत्स्वामीनीचा॥तया
॥कायलेख्याआहाकामीनीचा॥२१॥तथापिस्वि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com